

Čtvrtek, 6. července 2017

P8_TA(2017)0306

Zpráva o Turecku za rok 2016

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. července 2017 o zprávě Komise o Turecku za rok 2016 (2016/2308(INI))

(2018/C 334/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení, zejména na usnesení ze dne 24. listopadu 2016 o vztazích mezi EU a Tureckem⁽¹⁾ a na usnesení ze dne 27. října 2016 o situaci novinářů v Turecku⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. listopadu 2014 o akcích Turecka, jež vytvářejí napětí ve vylučné ekonomické zóně Kypru⁽³⁾, a na usnesení ze dne 15. dubna 2015 o stém výročí genocidy Arménů⁽⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 9. listopadu 2016 nazvané Sdělení o politice rozšíření EU (COM(2016)0715) a na Zprávu o Turecku za rok 2016 (SWD(2016)0366),
- s ohledem na závěry předsednictví ze dne 13. prosince 2016 a na předchozí příslušné závěry Rady a Evropské rady,
- s ohledem na rámec pro jednání s Tureckem ze dne 3. října 2005, a zejména na jeho bod 5, v němž jsou stanoveny zásady, jimiž se řídí jednání,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2008/157/ES ze dne 18. února 2008 o zásadách, prioritách a podmínkách přístupového partnerství s Tureckou republikou⁽⁵⁾ („přístupové partnerství“) a na předchozí rozhodnutí Rady o přístupovém partnerství z let 2001, 2003 a 2006,
- s ohledem na společné prohlášení vydané po summitu EU-Turecko, jenž se konal dne 29. listopadu 2015, a na akční plán EU-Turecko,
- s ohledem na prohlášení Evropského společenství a jeho členských států ze dne 21. září 2005, v němž je uvedeno, že nezbytnou součástí procesu přistoupení je uznání všech členských států a že Turecko musí v plném rozsahu a účinně provést dodatkový protokol k Ankarské dohodě ve vztahu ke všem členským státům odstraněním všech překážek volného pohybu zboží, aniž by byly dotčeny nebo opomenuty jakékoli závazky,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na článek 46 Evropské úmluvy o lidských právech (EÚLP), v němž se smluvní strany zavazují, že se budou řídit konečnými rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ve všech sporech, jichž jsou stranami, a že budou tyto konečné rozsudky provádět;
- s ohledem na stanoviska Benátské komise Rady Evropy, zejména stanoviska z 10.–11. března 2017 ke změnám ústavy, které mají být předloženy v celostátním referendu, k opatřením stanoveným v nedávných mimořádných legislativních nařízeních týkajících se svobody sdělovacích prostředků a k povinnostem, pravomocím a fungování trestních smírčích soudů, stanoviska z 9.–10. prosince 2016 k mimořádným legislativním nařízením č. 667–676 přijatým po neúspěšném převratu ze dne 15. července 2016 a stanoviska z 14.–15. října 2016 o pozastavení platnosti druhého odstavce článku 83 ústavy (nedotknutelnost parlamentu),

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0450.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0423.

⁽³⁾ Úř. věst. C 285, 5.8.2016, s. 11.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 328, 6.9.2016, s. 2.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 51, 26.2.2008, s. 4.

Čtvrtek, 6. července 2017

- s ohledem na prohlášení komisaře Rady Evropy pro lidská práva ze dne 26. července 2016 o opatřeních přijatých za výjimečného stavu v Turecku,
- s ohledem na prohlášení EU a Turecka ze dne 18. března 2016,
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. března 2017 o první výroční zprávě o nástroji pro uprchlíky v Turecku (COM(2017)0130) a na pátou zprávu Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě ze dne 2. března 2017 o pokroku dosaženém při provádění prohlášení EU a Turecka (COM(2017)0204),
- s ohledem na skutečnost, že se Turecko zavázalo k plnění kodaňských kritérií, provedení náležitých a účinných reforem, k dobrým sousedským vztahům a k postupnému sbližování s EU, a s ohledem na skutečnost, že na tyto snahy mělo být pohlíženo jako na příležitost, díky níž může Turecko posílit své instituce a pokračovat v procesu demokratizace a modernizace,
- s ohledem na doporučení Komise ze dne 21. prosince 2016 pro rozhodnutí Rady, kterým se povoluje zahájení jednání s Tureckem o dohodě o rozšíření dvoustranného preferenčního obchodu a o modernizaci celní unie,
- s ohledem na skutečnost, že základními prvky procesu vyjednávání je respektování právního státu, což zejména zahrnuje otázky dělby moci, demokracie, svobody projevu a sdělovacích prostředků, lidských práv, práv menšin a náboženské svobody, svobody sdružování a pokojného protestu v souladu s kodaňskými kritérii pro členství v Evropské unii,
- vzhledem k tomu, že Turecko se ve Světovém indexu svobody tisku, který byl zveřejněn dne 26. dubna 2017, umístilo na 155. místě, čímž se řadí mezi země, kde jsou novináři vystaveni největším hrozbám, fyzickým útokům a zavražďování ze strany soudů, včetně ukládání vazby a trestů odnětí svobody,
- s ohledem na skutečnost, že v listopadu 2016 Parlament vyzval Komisi a členské státy, aby iniciovaly dočasné zmrazení probíhajících přístupových jednání s Tureckem a zavázaly se, že svůj postoj přehodnotí, jakmile budou nepřiměřená opatření zavedená v Turecku za výjimečného stavu zrušena, přičemž budou vycházet z toho, zda byl v zemi opět nastolen právní stát a obnoveno dodržování lidských práv,
- s ohledem na krizi v Sýrii, úsilí o dosažení příměří a mírového urovnání a závazky Turecka týkající se posílení stability a podpory dobrých sousedských vztahů prostřednictvím intenzivního úsilí o vyřešení nedořešených dvoustranných problémů, sporů a konfliktů se sousedními zeměmi o pozemní a námořní hranice, a to v souladu s mezinárodními dohodami, včetně Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu a Charty OSN,
- s ohledem na zapojení Ruska do konfliktu v Sýrii, včetně podpory používání chemických zbraní ze strany syrské armády, jež dále destabilizuje zemi a zvyšuje počet uprchlíků, kteří hledají ochranu v Turecku a v EU,
- s ohledem na bezpečnostní situaci v Turecku, která se zhoršila jak na vnitrostátní, tak mezinárodní úrovni, a s ohledem na teroristické útoky, k nimž v zemi došlo,
- s ohledem na skutečnost, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) pobývají v Turecku téměř 3 miliony registrovaných uprchlíků ze Sýrie, Iráku a Afghánistánu, což je nejvíce na celém světě,
- s ohledem na hospodářskou a finanční situaci v Turecku, která je částečně zapříčiněna nedávnou vlnou útoků a politickou nestabilitou, ale také hlubšími hospodářskými problémy;

Čtvrtek, 6. července 2017

- s ohledem na zprávu Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva nazvanou „Situace v oblasti lidských práv v jihovýchodním Turecku“ z února 2017,
- s ohledem na skutečnost, že Turecko projevuje obdivuhodnou pohostinnost vůči velkému počtu uprchlíků žijících v zemi,
- s ohledem na „oznámení o předběžných zjištěních a závěrech“ mezinárodní mise pro sledování průběhu referenda vydané dne 17. dubna 2017,
- s ohledem na usnesení č. 2156 Parlamentního shromáždění (PACE) nazvané „Fungování demokratických institucí v Turecku“ ze dne 25. dubna 2017, které vedlo k znovuzahájení postupu sledování;
- s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A8-0234/2017),

A. vzhledem k tomu, že v členských státech žijí miliony Turků a osob tureckého původu a po desetiletí přispívají k prosperitě těchto států,

Úvod

1. zdůrazňuje, že rok 2016 byl pro obyvatelstvo Turecka obtížný v důsledku pokračující války v Sýrii, vysokého počtu uprchlíků, konfliktu na jihovýchodě země, série ohavných teroristických útoků a násilného pokusu o převrat, při kterém bylo zabito 248 lidí; opětovně rozhodně odsuzuje pokus o převrat, k němuž došlo dne 15. července 2016, a vyjadřuje svou solidaritu s obyvateli Turecka; uznává, že turecká vláda má právo a pravomoc přijmout potřebná opatření k potrestání viníků, přičemž musí zaručit dodržení zásad právního státu a práva na spravedlivý proces;

2. zdůrazňuje však, že opatření přijatá během výjimečného stavu mají dalekosáhlé, nepřiměřené a dlouhodobé nepříznivé důsledky pro značnou část občanů, i pokud jde o ochranu základních svobod v zemi; odsuzuje hromadné propuštění státních úředníků a policistů, hromadné likvidace sdělovacích prostředků, zatýkání novinářů, akademických pracovníků, soudců, obránců lidských práv, volených i nevolených úředních osob, příslušníků bezpečnostních služeb a běžných občanů a zabavování jejich majetku, aktiv a cestovních pasů, uzavření řady škol a univerzit a zákaz cestování pro tisíce tureckých občanů na základě mimořádných legislativních opatření bez individuálních rozhodnutí a bez možnosti včasného přezkoumání před soudem; je znepokojen konfiskacemi a v některých případech i znárodněním tureckých soukromých společností a podniků; požaduje, aby byli okamžitě a bezpodmínečně propuštěni všichni vězni zadržovaní bez důkazů o individuálním podílu na spáchání trestného činu; v této souvislosti lituje, že došlo k vážnému narušení legislativních pravomocí parlamentu;

3. zdůrazňuje, že dobré vztahy mezi EU a Tureckem mají strategický význam a spolupráce EU a Turecka má při zvládnání výzev, kterým obě strany čelí, vysokou přidanou hodnotu; uznává, že od zahájení přístupových jednání v roce 2004 prošly Turecko i EU vlastními procesy vnitřní transformace; vyjadřuje politování nad tím, že nástroje předvstupní pomoci nebyly v plném rozsahu využity, v oblastech právního státu a lidských práv, které jsou ústřední součástí kodaňských kritérií, došlo k úpadku, a že plné začlenění Turecka do EU ztratilo v posledních letech podporu veřejnosti na obou stranách; je nadále odhodlán ke spolupráci a zachování konstruktivního a otevřeného dialogu s tureckou vládou v zájmu řešení společných úkolů a sdílených priorit, jako jsou regionální stabilita, situace v Sýrii, migrace a bezpečnost;

4. bere na vědomí výsledek referenda, které se konalo dne 16. dubna 2017 za výjimečného stavu a za okolností, které neumožňovaly vést spravedlivou kampaň a činit informovaná rozhodnutí, neboť obě strany kampaně neměly stejné možnosti a práva odpůrců reformy ústavy byla porušena; je vážně znepokojen údajnými nesrovnalostmi a rozsáhlými volebními podvody, na něž poukázaly závěry pozorovatelské mise Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě / Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (OBSE/ODIHR) ze dne 17. dubna 2017, které vyvolávají vážné pochybnosti o platnosti a legitimitě výsledků; podporuje nezávislé vyšetření všech tvrzení v souvislosti s nesrovnalostmi uvedenými v prohlášení OBSE/ODIHR; bere na vědomí rozhodnutí Parlamentního shromáždění o obnovení postupu sledování Turecka;

Čtvrtek, 6. července 2017

5. zdůrazňuje, že Turecko musí dodržovat své závazky vyplývající z členství v Radě Evropy; vyzývá Turecko, aby i nadále plnilo své závazky vůči Radě Evropy a aby provádělo změny a reformy ústavy a soudnictví ve spolupráci s Benátskou komisí a v souladu s jejími kritérii;
6. důrazně odsuzuje podporu znovuzavedení trestu smrti, kterou opakovaně vyslovil turecký prezident a několik dalších politiků; připomíná, že jednoznačné odmítnutí trestu smrti je jedním ze základních požadavků na členství v EU, a zdůrazňuje, že znovuzavedení trestu smrti by představovalo porušení mezinárodních závazků Turecka, zpochybnilo členství Turecka v Radě Evropy a vedlo by k okamžitému ukončení jednání o přistoupení k EU a předvstupní pomoci; zdůrazňuje, že pokud bude v Turecku uspořádáno referendum o znovuzavedení trestu smrti, členské státy mají právo nedovolit, aby toto hlasování bylo v jejich příslušných zemích usnadněno;
7. připomíná svůj postoj z listopadu 2016 o zmrazení přístupového procesu s Tureckem;
8. vyzývá Komisi a členské státy, aby v souladu s rámcem pro jednání okamžitě pozastavily přístupová jednání s Tureckem v případě, že bude balíček ústavních změn uplatňován v nezměněné podobě; s ohledem na připomínky Benátské komise k reformě ústavy zdůrazňuje, že navrhované ústavní změny nerespektují základní zásady dělby moci a nezajišťují odpovídající systém brzd a protivah a nejsou v souladu s kodaňskými kritérii; vyzývá Komisi, členské státy a Turecko, aby zahájily otevřenou a upřímnou diskusi o oblastech společného zájmu, ve kterých by byla možná intenzivnější spolupráce; zdůrazňuje, že veškeré politické vztahy mezi EU a Tureckem se měly zakládat na ustanoveních o podmíněnosti týkajících se dodržování zásad demokracie, právního státu a základních práv;

Lidská práva a základní svobody

9. s politováním konstatuje, že neúměrná opatření přijatá po vyhlášení výjimečného stavu, včetně zadržování, propouštění, zatýkání a konfiskace majetku, byla zaměřena nejen na tisíce lidí, kteří jsou údajnými členy/podporovateli Gülenova hnutí, ale i na opozici obecně, a zejména na opoziční politické strany; stále čeká na přesvědčivé důkazy týkající se pachatelů pokusu o převrat; rozhodně odsuzuje uvěznění 11 poslanců Lidové demokratické strany (HDP) včetně spolupředsedů strany Figeny Yuksekdogové a Selahattina Demirtase, jednoho poslance Republikánské lidové strany (CHP) a 85 kurdských starostů měst a obcí; naléhavě vyzývá tureckou vládu, aby výjimečný stav bezodkladně zrušila; varuje před zneužíváním protiteroristických opatření k legitimizaci potlačování lidských práv; vyzývá Evropský soud pro lidská práva (ESLP), aby okamžitě přijal první exemplární příklady a co nejrychleji ukončil první řízení, neboť zřejmě neexistují žádné účinné vnitrostátní opravné prostředky;
10. vyzývá turecké orgány, aby důkladně prošetřily údajné fyzické zneužívání vězňů, o němž informovalo několik organizací na ochranu lidských práv, a žádá, aby osoby vinné z porušování lidských práv byly pohnány k plné odpovědnosti a potrestány; je hluboce znepokojen podmínkami vazby; požaduje, aby byly okamžitě zveřejněny nejnovější zprávy výboru Rady Evropy pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a naléhavě vyzývá turecké orgány, aby umožnily vnitrostátním i mezinárodním pozorovatelům monitorovat vazební zařízení;
11. vyzývá tureckou vládu, aby poskytla všem osobám, vůči nimž jsou uplatňována omezující opatření, odpovídající a účinnou právní ochranu a umožnila soudní přezkum jejich případu v souladu se zásadami právního státu; zdůrazňuje, že presumpce nevinny je v každém právním státě jednou ze základních zásad; konstatuje, že za pokračujícího výjimečného stavu nemají zadrženi občané během prvních pěti dnů od zadržení právo na právní pomoc, a vyjadřuje politování nad přísnými omezeními, pokud jde o přístup zadržovaných osob k právní pomoci; zdůrazňuje, že od července 2016 bylo u tureckého ústavního soudu, který prohlásil, že není příslušný ve věcech týkajících se mimořádných legislativních opatření, podáno 100 000 právních stížností; vyzývá Turecko, aby urychleně upravilo podobu Vyšetřovací komise pro postupy během výjimečného stavu takovým způsobem, aby se z ní stala stabilní, nezávislá komise vybavená veškerými pravomocemi, aby mohla individuálně přezkoumávat všechny případy a účinně zpracovávat obrovské množství žádostí, které obdrží, a aby bylo zajištěno, že soudní přezkum nebude zbytečně odkládán;

Čtvrtek, 6. července 2017

12. důrazně odsuzuje vážný úpadek a porušování svobody projevu a závažné zásahy do svobody sdělovacích prostředků, včetně nepřiměřených zákazů webových stránek sdělovacích prostředků a sociálních médií; s obavami bere na vědomí uzavření přibližně 170 sdělovacích prostředků – včetně téměř všech kurdskojazyčných sdělovacích prostředků – a uvěznění více než 150 novinářů; zdůrazňuje, že rozhodnutí Turecka o zablokování přístupu k Wikipedii představuje závažný útok na svobodu informací; poukazuje na neustále se zhoršující hodnocení Turecka v indexu svobody tisku vydávaném organizací Reportéři bez hranic, v němž se nyní Turecko umístilo na 155. místě ze 180 zemí; připomíná, že svobodný a pluralitní tisk, včetně svobodného a otevřeného internetu, je jednou ze základních složek každé demokracie, a naléhavě vyzývá tureckou vládu, aby bezodkladně propustila všechny neprávem zatčené novináře; vyzývá tureckou vládu, aby umožnila bývalému poslanci Evropského parlamentu a předsedovi Smíšeného parlamentního výboru Joostu Legendijkovi, aby se vrátil za svou rodinou do Turecka;

13. vyjadřuje vážné znepokojení nad stále se zhoršující situací na jihovýchodě Turecka, zejména v oblastech, kde byl vyhlášen zákaz vycházení, kde byla použita nepřiměřená síla a všem obyvatelům uložen kolektivní trest a kde bylo během bezpečnostních operací údajně zabito více než 2 000 lidí, přičemž od července 2015 do prosince 2016 bylo údajně vysídleno půl milionu osob; konstatuje, že místní prokuratury systematicky odmítají zahajovat šetření oznámených případů zabíjení a že nezávislým pozorovatelům byl zamítnut přístup do této oblasti; připomíná, že povinností turecké vlády je chránit všechny své občany bez ohledu na jejich kulturní nebo náboženský původ a náboženské vyznání; vyjadřuje hluboké politování nad rozsáhlým vyvlastňováním, včetně majetku obcí a také církví, což je porušováním práv náboženských menšin; je přesvědčen, že udržitelnou stabilitu a prosperitu v dané oblasti i Turecku jako celku může přinést pouze spravedlivé politické řešení kurdské otázky, a žádá proto obě strany, aby se vrátily k jednacímu stolu; konstatuje, že řada zákonů, včetně zákona č. 6722 o právní ochraně bezpečnostních sil zapojených do boje proti teroristickým organizacím přijatého v roce 2016, vytvořila atmosféru „systémové beztrestnosti“ pro bezpečnostní složky;

14. odsuzuje rozhodnutí tureckého Parlamentu odebrat v rozporu s ústavou imunitu velkému množství poslanců, včetně 55 z 59 poslanců HDP, což se stalo předejrou zatýkání opozičních politiků a vážně poškodilo obraz parlamentu jako demokratické instituce; zdůrazňuje, že ústřední institucí turecké demokracie by mělo být Velké národní shromáždění Turecka, které by mělo zastupovat všechny občany za stejných podmínek; lituje vysoké hranice pro vstup do parlamentu;

15. je znepokojen tím, že soudci a žalobci jsou nadále vystavováni silnému politickému tlaku a že 4 000 z nich, tedy téměř čtvrtina všech soudců a žalobců, bylo propuštěno nebo uvězněno a jejich majetek byl v některých případech konfiskován; vyzývá Turecko, aby obnovilo a provádělo veškeré právní záruky, které budou zajišťovat úplné dodržování nezávislosti soudnictví, a to i prostřednictvím zákona o Vysoké radě soudců a státních zástupců (HSYK), aby byl omezen vliv výkonné moci v této radě; je zvláště znepokojen skutečností, že instituce „trestních smírčích soudů“, kterou zavedla stávající vláda v červnu roku 2014, se zřejmě stala nástrojem obtěžování, jehož cílem je potlačit opozici, i omezování informací dostupných široké veřejnosti;

16. je mimořádně znepokojen nedostatečným dodržováním svobody náboženského vyznání, diskriminací náboženských menšin, včetně křesťanů a alevitů, a násilím z náboženských důvodů, včetně verbálních a fyzických útoků, stigmatizací a sociálním tlakem na školách a problémy týkajícími se schopnosti zákonně založit bohoslužebné místo; vyzývá turecké orgány, aby prosazovaly pozitivní a účinné reformy v oblasti svobody myšlení, svědomí a náboženského vyznání tím, že umožní náboženským komunitám získat právní subjektivitu, umožní dobročinným nadacím zvolit si své řídicí orgány, odstraní veškerá omezení týkající se odborné přípravy, jmenování a následnictví duchovních, zajistí dosažení souladu s příslušnými rozsudky Evropského soudu pro lidská práva a s doporučeními Benátské komise a odstraní všechny podoby diskriminace či překážek souvisejících s náboženstvím; vyzývá Turecko, aby respektovalo specifický charakter a význam ekumenického patriarátu a uznalo jeho právní subjektivitu; opakuje, že je třeba umožnit opětovné otevření semináře na ostrově Chalki a odstranit veškeré překážky bránící jeho řádnému fungování; je znepokojen nedávným zabavením kostelů v oblasti Diyarbakir; naléhavě žádá vládu, aby je vrátila oprávněným vlastníkům; naléhavě vyzývá turecké úřady, aby účinně bojovaly proti všem projevům antisemitismu ve společnosti;

17. vyzývá Turecko, aby chránilo práva nejzranitelnějších skupin a příslušníků menšin; lituje, že pochody LGBTI v Ankaře a Istanbulu byly už třetí rok po sobě zakázány a že byly potlačovány a jejich účastníci čelili násilí ze strany policie; je zvláště znepokojen genderově podmíněným násilím, diskriminací, verbálními projevy nenávisti vůči menšinám, nenávistně motivovanými trestnými činy a porušováním lidských práv osob LGBTI; vyzývá Turecko, aby přijalo přiměřená

Čtvrtek, 6. července 2017

opatření k zajištění prevence a trestání nenávisných výroků nebo trestných činů namířených proti menšinám; vyzývá Turecko, aby harmonizovalo své vnitrostátní právní předpisy s Istanbulskou úmluvou Rady Evropy, kterou ratifikovalo v roce 2014; vítá vládní státní strategii a akční plán pro Romy a vyzývá tureckou vládu, aby zahájila uplatňování této strategie a aby vytvořila mechanismus sledování a hodnocení; vyzývá úřady, aby řešily klíčové překážky sociálního začleňování Romů; vyzývá Turecko, aby všem občanům zajistilo plnou rovnoprávnost a vyřešilo problémy, s nimiž se potýkají příslušníci menšin, zejména v souvislosti se vzděláváním a jejich majetkovými právy; konstatuje, že v souladu s kodaňskými kritérii by měly mít menšiny také právo vzdělávat se na veřejných školách ve svém rodném jazyce; připomíná, že je třeba uplatňovat usnesení Parlamentního shromáždění Rady Evropy o ostrovech Imbros a Tenedos, a vyzývá Turecko, aby podpořilo vystěhovalecké rodiny z této menšiny, které se chtějí na tyto ostrovy vrátit; vítá otevření řecké menšinové školy na ostrově Imbros, což vnímá jako pozitivní krok;

18. vyzývá tureckou vládu, aby dodržovala a zcela plnila právní závazky týkající se ochrany kulturního dědictví, které přijala, a zejména aby v dobré víře zřídila integrovaný seznam řeckého, arménské, asyrského a dalšího kulturního dědictví zničeného v průběhu minulého století; vyzývá Turecko, aby ratifikovalo Úmluvu UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005; vyzývá Turecko, aby spolupracovalo s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy, při předcházení nedovolenému obchodování a záměrnému ničení kulturního dědictví a boji proti těmto jevům;

19. vítá kroky jednotlivých členských států, které urychlily azylové řízení pro pronásledované turecké občany v rámci nouzových vyhlášek;

Vztahy mezi Evropskou unií a Tureckem

20. vyzývá k prohloubení vztahů mezi EU a Tureckem v klíčových oblastech společného zájmu, jako je boj proti terorismu, migrace, energetika, hospodářství a obchod, a připomíná, že dialog a spolupráci je třeba zachovat a podporovat; domnívá se, že spolupráce mezi EU a Tureckem v těchto oblastech představuje investici do stability a prosperity Turecka i EU, za předpokladu, že je založena na dodržování závazků v oblasti základních práv a základních svobod obou stran; je přesvědčen, že spolupráce mezi členy občanské společnosti má zásadní význam, a naléhavě vyzývá k zintenzivnění těchto kontaktů;

21. vyzývá Turecko, aby dále sladilo svou zahraniční politiku s politikou EU; vyzývá k užší spolupráci a koordinaci zahraničních politických výzev mezi EU a Tureckem; je toho názoru, že turecký ministr zahraničních věcí by měl být zván k účasti na schůzích Rady pro zahraniční věci, a to případ od případu, kdykoli je to relevantní; doporučuje, aby Rada vyzvala tureckou vládu, aby na summitu jednala o vztazích EU a Turecka;

22. je přesvědčen, že posílení obchodních vztahů by mohlo přinést konkrétní prospěch občanům Turecka i EU, a proto ve světle stávajících nedostatků celní unie podporuje návrh Komise na zahájení jednání o její modernizaci; opakuje, že EU je hlavním obchodním partnerem Turecka a že dvě třetiny přímých zahraničních investic v Turecku pocházejí z členských států EU; rovněž zdůrazňuje hospodářský význam Turecka – jakožto rostoucího trhu – pro EU; považuje za zásadní účast sociálních partnerů na jednáních; vyzývá Komisi, aby do modernizované celní unie mezi Tureckem a EU začlenila doložku o lidských právech a základních svobodách, tak aby se lidská práva a základní svobody staly základní podmínkou; připomíná, že celní unie může dosáhnout svého plného potenciálu, pouze pokud Turecko plně provede dodatkový protokol ve vztahu ke všem členským státům; bere na vědomí závěr Komise, že pokud by Turecko odstranilo překážky pro fungování celní unie, došlo by k podnícení další obchodní integrace s EU;

23. konstatuje, že uvolnění vízového režimu má pro turecké občany, zejména podnikatele a osoby tureckého původu žijící v EU, mimořádný význam a že posílí mezilidské kontakty; vyzývá tureckou vládu, aby v plné míře splnila zbývající konečná kritéria, jak je uvedeno v plánu pro liberalizaci vízového režimu; zdůrazňuje, že překum tureckých právních předpisů v oblasti boje proti terorismu je základní podmínkou k zajištění základních práv a svobod a že vízový režim bude moci být uvolněn až tehdy, kdy budou všechna tato kritéria splněna;

Čtvrtek, 6. července 2017

24. zdůrazňuje význam boje proti korupci a připomíná zjištění Komise, že korupce je rozšířena v mnoha oblastech a zůstává nadále vážným problémem; vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že výsledky vyšetřování, stíhání a odsouzení v případech korupce na vysoké úrovni zůstávají špatné;

25. vyzývá Komisi, aby při přípravě hodnocení v polovině období týkajícího se prostředků z nástroje předvstupní pomoci (NPP) v roce 2017 přihlížela k nejnovějšímu vývoji v Turecku a aby pozastavila veškeré prostředky předvstupní pomoci, pokud budou ukončena přístupová jednání; vyzývá Komisi, aby v případě, že tento scénář nastane, použila tyto prostředky na přímou podporu turecké občanské společnosti a uprchlíků v Turecku a aby více investovala do programů mezilidské výměny, jako je např. program Erasmus+ pro studenty, akademické pracovníky a novináře;

26. co nejrozhodněji odsuzuje všechny teroristické útoky spáchané v Turecku a stojí pevně po boku tureckého obyvatelstva ve společném boji proti terorismu; bere na vědomí dvoustranné vztahy mezi členskými státy EU a Tureckem při spolupráci v boji proti terorismu v souvislosti se „zahraničními bojovníky“; zdůrazňuje, že silná spolupráce mezi Evropelem a tureckými donucovacími orgány je klíčem k účinnému boji proti terorismu; znovu opakuje své odsouzení návratu Kurdské strany pracujících (PKK), která je od roku 2002 zařazena na seznam teroristických organizací EU, k násilí, a naléhavě ji vyzývá, aby složila zbraně a aby k vyjádření svých očekávání používala mírové a právní prostředky; zdůrazňuje, že mírové řešení kurdské otázky je rovněž potřebné pro demokratickou budoucnost Turecka a že bude moci být dosaženo pouze tehdy, budou-li do něj zapojeny všechny strany a demokratické síly; vyzývá k obnovení jednání s cílem dosáhnout komplexního a udržitelného řešení kurdské otázky; vyzývá členské státy, aby vymáhaly právní předpisy zakazující používání znaků a symbolů organizací zařazených na seznam teroristických organizací EU;

27. vyjadřuje politování nad rozhodnutím turecké vlády zabránit německým poslancům navštívit ozbrojené síly Spolkové republiky Německo na základně Incirlik, které vedlo k tomu, že tyto jednotky budou nyní přestěhovány do země, která není členem NATO, což představuje významný krok zpět v účinné spolupráci mezi spojenci v NATO v boji proti terorismu;

28. vítá zapojení turecké vlády a místních nevládních organizací i pohostinnost obyvatelstva při přijetí přibližně 3 milionů uprchlíků; bere na vědomí prohlášení EU a Turecka o migraci a naléhavě vyzývá členské státy, aby zahájily dobrovolný program znovuusídlení nejzranitelnějších uprchlíků v Turecku; vyzývá Komisi, aby zajistila dlouhodobé investice pro uprchlíky i jejich hostitelské komunity v Turecku, jakož i přiměřené vynaložení finančních prostředků; vyzývá tureckou vládu, aby udělila pracovní povolení a přístup ke zdravotní péči všem syrským uprchlíkům a aby syrským dětem poskytla přístup ke vzdělání; vyzývá Ankaru a EU, aby pokračovaly v koordinovaném hlídkování v Egejském moři, aby zvýšily úsilí v boji proti pašování migrantů a aby v plném rozsahu a účinně uplatňovaly dohodu o zpětném přebírání osob mezi EU a Tureckem a provedly dvoustranné dohody o zpětném přebírání osob uzavřené s Bulharskem a Řeckem;

29. důrazně odsuzuje výroky prezidenta Erdogana, jimiž některé představitele EU obvinil z „nacistických praktik“ a jejich občany označil za „nacisty“; poukazuje na to, že pokračování v podobných neopodstatněných výrociích podkopává důvěryhodnost Turecka jako politického partnera a že skutečnost, že Turecko tímto způsobem vyváží své vnitřní konflikty, ohrožuje mírovou koexistenci uvnitř společnosti v členských státech, ve kterých žije výrazná menšina tureckého původu; zdůrazňuje, že turecká vláda musí přestat systematicky usilovat o mobilizaci turecké diaspory v členských státech pro vlastní účely; se znepokojením bere na vědomí zprávy o údajném nátlaku na členy turecké diaspory žijící v členských státech a odsuzuje sledování občanů s dvojitým občanstvím žijících v zahraničí ze strany tureckých úřadů; je znepokojen rušením velkého počtu cestovních pasů, v jehož důsledku se jejich držitelé stávají osobami bez státní příslušnosti – v rozporu s Úmluvou OSN o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954 a Úmluvou OSN o omezení případů bezdomovectví z roku 1961 –, a skutečností, že turecké konzuláty údajně řadě občanů odmítly poskytnout služby;

30. připomíná důležitost dobrých sousedských vztahů; v této souvislosti vyzývá Turecko, aby v souladu s ustanoveními Charty OSN a mezinárodním právem zvýšilo úsilí o vyřešení otevřených dvoustranných otázek, včetně nevyřešených právních závazků a sporů se svými bezprostředními sousedy týkajících se pozemních a námořních hranic a vzdušného prostoru; vyzývá tureckou vládu, aby podepsala a ratifikovala Úmluvu Organizace spojených národů o mořském právu; naléhavě vyzývá tureckou vládu, aby ukončila opakované narušování řeckého vzdušného prostoru a teritoriálních vod a aby respektovala územní celistvost a suverenitu všech svých sousedů; vyjadřuje politování nad tím, že hrozba *casus belli*, kterou vyhlásilo Velké národní shromáždění Turecka proti Řecku, ještě nebyla stažena;

Čtvrtek, 6. července 2017

31. vyzývá Turecko a Arménii, aby usilovaly o normalizaci svých vztahů; zdůrazňuje, že otevření hranic mezi Tureckem a Arménií by mohlo vést ke zlepšení vztahů se zvláštním zřetelem na přeshraniční spolupráci a hospodářskou integraci;

32. vyzývá tureckou vládu, aby zrušila plánovanou výstavbu jaderné elektrárny Akkuyu; poukazuje na to, že plánovaná lokalita se nachází v oblasti, kterou ohrožují silná zemětřesení, což představuje významnou hrozbu nejen pro Turecko, ale i pro oblast Středomoří; žádá proto tureckou vládu, aby přistoupila k Úmluvě z Espoo, která smluvními stranám ukládá, aby se navzájem informovaly o chystaných rozsáhlých projektech, které by mohly mít významný negativní dopad na životní prostředí v sousedních zemích, a aby tyto projekty vzájemně konzultovaly; za tímto účelem žádá tureckou vládu, aby do každého dalšího vývoje týkajícího se výstavby jaderné elektrárny v Akkuyu zapojila vlády svých sousedních zemí, jako je Řecko a Kypr, nebo s nimi alespoň situaci konzultovala;

33. zdůrazňuje, že urovnání kyperského problému by mělo příznivý dopad na celý region, a to především na kyperské Řeky a kyperské Turky; vítá společné prohlášení ze dne 11. února 2014 jako základ pro urovnání a chválí představitele komunity kyperských Řeků a kyperských Turků, že dosáhli významného pokroku při rozhovorech o sjednocení; vítá dohodu obou představitelů o řadě opatření na budování důvěry, a naléhavě vyzývá k provedení všech dohodnutých opatření; vítá doposud ojedinělou výměnu map s preferovanými návrhy obou stran a první konferenci o Kypru konanou za přítomnosti garantů a EU v Ženevě a podporuje její pokračování s cílem dosáhnout vzájemně přijatelné dohody o kapitole týkající se bezpečnosti a záruk; podporuje spravedlivé, komplexní a životaschopné urovnání založené na federálním uspořádání rozděleném do dvou politicky rovných komunit a dvou zón s mezinárodní právní subjektivitou, s jedinou suverenitou a jediným občanstvím mezi oběma komunitami, a to v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, mezinárodním právem, *acquis* EU a na základě dodržování zásad, na nichž je založena Unie; vítá posílenou angažovanost stran v souvislosti s dosažením urovnání kyperské otázky; očekává, že Turecko projeví aktivní podporu pro rychlé a úspěšné ukončení jednání, a znovu opakuje, že odhodlání Turecka a jeho příspěvek ke komplexnímu urovnání má i nadále zásadní význam; vyzývá všechny zúčastněné strany, aby aktivně podporovaly proces vyjednávání, přispěly k pozitivnímu výsledku a využily aktuální příležitosti; naléhavě vyzývá Komisi, aby využila všechny své zdroje a v plné míře podpořila úspěšné uzavření procesu sjednocení;

34. připomíná svou výzvu Turecku, aby z Kypru začalo stanovat své ozbrojené síly, aby v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 550 (z roku 1984) předalo uzavřenou část města Famagusta Organizaci spojených národů a aby se zdrželo opatření, která by změnila demografickou rovnováhu na ostrově prostřednictvím své politiky týkající se nezákonných osad; konstatuje, že než vstoupí v platnost dohoda o urovnání, musí být dobře připraveno provádění *acquis* EU v budoucím federativním turecko-kyperském státě; v této souvislosti bere na vědomí pokračování činnosti výboru obou komunit zřízeného ad hoc pro přípravu přistoupení k EU; zavazuje se k tomu, že zintenzivní úsilí o zapojení kyperských Turků v rámci přípravy k plné integraci do EU, a vyzývá Komisi, aby učinila totéž; chválí důležitou práci Výboru pro pohřešované osoby (CMP), který se zabývá pohřešovanými osobami jak kyperských Řeků, tak kyperských Turků, a vítá skutečnost, že se zlepšil přístup k příslušným lokalitám, včetně vojenských oblastí; vyzývá Turecko, aby pomohlo výboru CMP poskytnutím informací ze svých vojenských archivů; vyzývá k tomu, aby byla věnována zvláštní pozornost práci výboru CMP, a v tomto ohledu vítá jmenování stálého zpravodaje Evropského parlamentu pro pohřešované osoby;

35. uznává právo Kyperské republiky uzavírat dvoustranné dohody týkající se jeho výlučné ekonomické zóny; znovu vyzývá Turecko, aby plně respektovalo svrchovaná práva všech členských států, včetně práv týkajících se průzkumu a těžby přírodních zdrojů, pokud tyto činnosti probíhají v souladu s *acquis* EU a s mezinárodním právem; naléhavě vyzývá Turecko, aby spory urovnávalo poklidným způsobem a aby se vyhnulo hrozbám či opatřením, která by mohla mít negativní dopad na dobré sousedské vztahy;

36. je pevně přesvědčen, že pouze důvěryhodné politické řešení zajistí stabilitu Sýrie a umožní rozhodující porážku Islámského státu a dalších teroristických skupin, které v Sýrii označila OSN; znovu potvrzuje nadřazenost ženevského procesu pod vedením OSN; uznává úsilí vynaložené na setkáních v Astaně o obnovení úplného zastavení nepřátelských akcí a vytvoření třístranného mechanismu pro monitorování a zajištění plného dodržování příměří; naléhavě vyzývá všechny garanty, včetně Turecka, aby splnili své závazky k zajištění plného uskutečnění příměří a pokročili v zajišťování

Čtvrtek, 6. července 2017

úplného neomezeného celostátního humanitárního přístupu, zrušení obléhání a propuštění všech osob, které jsou zadržovány, zejména žen a dětí, v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 2268; znovu vyzývá Turecko, aby respektovalo suverenitu a územní celistvost všech svých sousedních zemí;

37. požaduje překlad tohoto usnesení do turečtiny;

o

o o

38. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členským státům.
